

خطاهای کاربرد حروف اضافه در ترجمه فارسی به انگلیسی توسط دانشجویان ایرانی مقطع کارشناسی ارشد*

کاظم برزگر^۱

دکتر علی اکبر جباری^۲

محمدرضا مزین^۳

چکیده

در این مقاله توصیفی-کاربردی، ابتدا سعی شده است که یک طبقه بندی موجز و جامع از حروف اضافه فارسی و معادل‌های انگلیسی ارائه گردد و سپس میزان تسلط دانشجویان ایرانی در معادل یابی انگلیسی برای آنها در نگارش انگلیسی مورد بحث و بررسی قرار گیرد. نتایج این تحقیق نشان داد که اکثر دانشجویان ایرانی در این امر دچار مشکل و ضعف هستند و به انجام خطاهایی چون حذف بی مورد حروف اضافه انگلیسی، اضافه نمودن غیر ضروری حروف اضافه انگلیسی و کاربرد اشتباه حروف اضافه به جای یکدیگر مبادرت می‌ورزند. سرانجام، خطاهای دانشجویان ایرانی در معادل یابی حروف اضافه انگلیسی در برگرداندن جملات فارسی به انگلیسی به صورت آماری مورد بحث قرار گرفته‌اند.

* تاریخ دریافت مقاله: ۸۳/۱۱/۲۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۴/۶/۷

^۱- عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

^۲- عضو هیات علمی دانشگاه یزد

^۳- عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه

حروف اضافه فارسی واژگانی هستند که قبل از متمم جمله قرار می گیرند و رابطه بین دو واژه متعاقب را در جمله برقرار می سازند.*

بررسی حروف اضافه فارسی و معادلهای انگلیسی آنها یکی از مقوله های مهم و جالب دستور زبان است که بحث و بسط آن در حیطه این مقاله نمی گنجد. بدون حضور این عناصر دستوری، معنی جمله ناتمام می ماند. رایج ترین حروف اضافه ای که در فارسی به کار می روند، از این قرارند:

"ب به، با، از، بر، تا، در، اندر، نزد، نزدیک، پیش، برای، روی، زیر، زیر، سوی، بسوی، میان، بی" (قریب و همکاران، ص ۶۸)

هر یک از این حروف اضافه فارسی برای بیان معنای خاصی به کار می روند.

حروف اضافه ای که کاربرد کمتری دارند عبارتند از:

"از، ازپی، از بهر، از جهت، از دست، از راه، از روی، از سر، از قبل، از میان، الا، اندر، باز، بر، برای، بعد از، بهر، بی، بدون، بیرون، پیش، دنبال، تا جان، جدا از، جهت، چون، چو، مثل، مانند، در، دون، راه، سوی، غیر، فاء، فراز، فرود، فرو، کسره اضافه، گذشته ز، مگر، نزد، نزدیک، و، وا، وراي"

رایج ترین حروف اضافه انگلیسی عبارتند از:

"of, with, on, at, to, against, in, than, towards, from, under, about, into, out, around, for, from,

ساختار حروف اضافه فارسی و انگلیسی

ساختار حروف اضافه در انگلیسی و فارسی مقوله های پیچیده ای هستند که بحث مفصلی را در دستور زبان به خود اختصاص می دهند. در این مقاله، محقق به صورت زیر رابطه بین حروف اضافه انگلیسی و فارسی را جمع بندی و خلاصه نموده است:

* بعضی از حروف اضافه دارای دو نقش Preposition و Verb Particle هستند. از آنجا که در زبان فارسی مقوله دستوری معادل Particle وجود ندارد، محقق فقط نقش prepositional آنها را بررسی کرده است.

الف) حروف اضافه انگلیسی بدون معادل فارسی: در بعضی موارد، حروف اضافه انگلیسی معادل فارسی ندارند. علت این امر این است که در دستور زبان فارسی در چنین مواردی احتیاجی به حروف اضافه نیست. به مثالهای زیر توجه کنید:

۱- من معمولا کارم را عصرها شروع می کنم.

1. I usually begin my work in the afternoon!

۲- من یکشنبه خواهم آمد.

2. I will come on Sunday.

۳- او ساعت هشت به مدرسه رسید.

3. He reached school at

ب) حروف اضافه فارسی بدون معادل انگلیسی: در زبان فارسی موارد نادری وجود دارند که در آنها حروف اضافه فارسی معادل انگلیسی ندارند، اما معنای حرف اضافه غایب در جمله انگلیسی مستتر است. به مثالهای زیر توجه کنید:

۱. او هر روز به خرید می رود.

1. He goes shopping everyday.

۲. ما از مناظر چالوس لذت بردیم.

2. We enjoyed the sceneries of Chalus.

۳. ما نباید درباره سیاست بحث کنیم.

3. We should not discuss politics.

ج) حروف اضافه فارسی با معادلهای انگلیسی و برعکس: در بیشتر موارد نوعی هماهنگی در معادل یابی بین حروف اضافه فارسی و انگلیسی وجود دارد. این نکته در مثالهای زیر روشن شده است:

۱. بچه ها از سگ می ترسند.

1. Children are afraid of dogs.

۲. او را در حال بازگشت به شهرش دیدم.

2. I saw him coming back to his town.

۳. من به دانش آموزانم گرامر انگلیسی درس می دهم.

3. I teach English grammar to my students.

بررسی حرف اضافه "از" و معادلهای گوناگون آن در انگلیسی

همانطور که گفته شد ساختار حروف اضافه فارسی و بخصوص یافتن معادلهای انگلیسی برای آنها امری دشوار است. در اینجا معادلهای انگلیسی حرف اضافه فارسی "از" بررسی می‌شوند تا واقعیت این گفته محرز شود.

۱. ابتدای غایت:

الف) در مکان

1. Marking the border or limits of:

a) place: از = from

As he moved **from** the east of this land to the west of the earth, he raised his dark head **from** the east.

جواز شرق او سوی خاور کشید

ز مشرق سر تیره بیرون کشید*

ب) در زمان:

b) Time: از = since

Since the day he became a prophet, they wrote the Alexandrian History.

از آن روز که شد پیغمبری

نیشاندند تاریخ اسکندری

۲. احتوا و تضمین

2. Including, containing: از = of

All Iranian borders are full **of** enemy. There is mourning and crying in every hut.

همه مرز ایران پر از دشمن است

به هر دوده‌ای ماتم و شیون است

۳. اختصاص

3. Specification: از = from

Let the sufferings of the soul be **from** my side and trust the adorned treasure to me.

ز من رنج جان و ز تو خواسته
سپردن به من گنج آراسته

۴. استعانت و واسطه

4. Assistance, intervention: از = out of, from

We can make wealth **out of** wisdom, but we can not make knowledge **out of** money.

به خرد مال توان ساخت و از مال خرد نتوان ساخت.

۵. انتساب

5. Showing nationality: از = from

Faranak said to him: Oh, man of pure religion, I am a mourner **from** Iran.

فرانک بدو گفت ای پاک دین
منم سوگواری از ایران زمین

۶. تبعیض

6. Discrimination: از = of

I am the son **of** the noble men.

I did not say that I am Shapoor, the son of Ardeshir.

من از پاک فرزندانم
نگفتم که شاپور بن اردشیرم

۷. تبیین جنس

7. Signaling the meaning of substance or essence: از = of, out of

The blue sky is made **of** carbuncle, not **of** wind, water, dust, or smoke.

زِ یاقوت سرخست چرخ کبود
نه از باد و آب و نه از گرد و دود

۸. تعریف

8. Definition: از = than

No one is more laudable **than**

پسنندیده تر کس زِ فرزند نیست
چو پیوند فرزند پیوند نیست

۹. تعلیل

9. causation: از = of, for

If water is kept too long a time in the water-vat, its taste turns bad **for** too much rest.

چو آب اندر شمر بسیار ماند
شود طعمش بد از آرام بسیار

۱۳۴

۱۰. تفصیل

10. Elaboration, listing: از = about, of

He talked **about** his merits and demerits.

سخن اندر نهاد زمین از آبادانی و ویرانی وی.

۱۱. تکثیر در وصف

11. Adding to the description: از = additionally

He had given me a startled horse which was **additionally** stamped and roused.

یکی مرکبی داده بودم رمنده
از یسن سرکشسی، بدخویسی، بدلگامسی

۱۲. نوالی و تعاقب

12. Sequencing: از = after

I built a castle whose splendor increased day after day.

کرده ام کوشکی که تا بودی

روزش از نور رونق افزودی

۱۳. توضیح

13. Explanation: از = in so a manner

I would not laugh in so a heart-felt manner even if I could find Siavash alive.

سیاوش را گرز زنده دیدمی

بدین گونه از دل نخندیدمی

۱۴. حال

14. State: از = in

I jumped from flower to flower and branch to branch in a hasty manner as fast as water runs.

گل به گل و شاخ به شاخ از شتاب می شدم

ای دلون که شود نشاء آب

۱۵. سوی و جانب

15. Direction: از = of

Beware that in those days Hood was the prophet of God, the judge.

چنان دان که هود اندر آن روزگار

پیمبر بد از داور کردگار

۱۶. ظرفیت:

الف) در مکان

16. Adverbials of:

a) place: از = in

I fight the lion in the wood, run into fire, and wear thorny clothes.

من از بیشه با شیر کوشم همی
به آتش بوم خار پوشم همی

ب) در زمان

b) Time: از = for (duration)

ce for forty days, should not wear a hat as a sign of manhood.

هر آن کز چهل روز در پیش شاه
نیاید، نشاید بسر بر کلاه

۱۷. عوض و بدل

17. Choosing, selecting: از = of, among

Shapoor told him: o! lucky man, of house.

بدو گفت شاپور کای نیکبخت
من این خانه بگزیدم از تاج و تخت

۱۸. فصل و تمیز

18. Discrimination: از = from

You can not distinguish the pleasant breeze from the perfumes of Tabbat.
You can not distinguish the earth from the brocade of Shooshtar.

صبا را ندانی ز عطار تبست
زمین را ندانی ز دیبای ششتر

۱۹. مترادف "بر"

19. Synonym of "بر": از = at, of

Rustam laughed at Isfandyar saying to him that you will get tired of fighting.

بخشندید رستم ز اسفندیار
بدو گفت سیر آیی از کارزار

۲۰. مترادف "به"

20. Synonym of "به": از = in front of

He beat the drum with the army, the elephants, and warfare. Then, three roads appeared in front of Zahhak.

بزد کوس و بالشکر و پیل و ساز
سه منزل شد از پیش ضحاک باز

۲۱. مترادف رای مفعولی

21. Synonym of object article: از = about

The Persian-born eloquent peasant talks about way.

دهقان فصیح پارسی زاد
از حال عرب چنین کند یاد

۲۲. مترادف "درباره"

22. Synonym of "درباره": از = of, about

He talked about his silence and solemnity and his stature and organs.

همی گفت چندی ز آرام او
ز بالا و پهنا و اندام او

۲۳. مترادف کسره اضافه

از = its, his

Even if he is so tall and strong that his head touches the dark clouds, the grave will eventually be its place.

سرت گر بساید به ابر سیاه
سسر انجام خاکستت از او جایگاه

۲۴. مجاوزت

24. No exact equivalent

No body violates his orders, no body forgets his promises to him and his contracts with him.

نپیچد کسی سر ز فرمان او
نیارد گذشتن ز پیمان او

۲۵. مصاحبت و معیت

25. Companionship, association: از = in

You appear each time in a new color. You sing a new song every new time.

بر آیی هر زمان از رنگ دیگر
بر آری هر نفس آهنگ دیگر

۲۶. مقابله

26. Contrast: از = Regarding

Regarding aggression, Afrasiab is superior to you. In comparing your positions, he is the signet of your ring.

که افراسیاب از بلا پشت توست
به شاهی نگین اندر انگشت توست

۲۷. مقایسه و نسبت

27. Comparison and proportion: از = than

Mosquitoes live shorter **than** elephants, since bloody creatures live a short life.

پشه از پیل کم نماید بقا
زآنکه کوتاه بقا بود خونخوار

خطاهای کاربرد حروف اضافه انگلیسی

بر اساس زبانشناسی مقابله ای در چارچوب رویکرد سنتی زبانشناسی، از دانشجویان ایرانی انتظار می‌رود که خطاهای زیر را بروز دهند (کشاورز، ص ۸۳-۸۴):

الف) حذف حروف اضافه در جمله انگلیسی: در مثالهای زیر متوجه خواهید شد

که چگونه دانشجویان ایرانی حروف اضافه را در جملات انگلیسی حذف می‌کنند*

*a) I usually begin my work \emptyset the afternoon.

*b) Most \emptyset the people who travel abroad are businessmen.

*c) She did not agree \emptyset him.

*d) When we were coming back \emptyset my town we had a terrible accident.

*e) Although we have studied English \emptyset six years in high school, our English is very bad.

ب) کاربرد غیر ضروری حروف اضافه: این نکته نیز در مثالهای زیر مشخص

است. در این مثالها دانشجویان ایرانی جملات فارسی را به انگلیسی ترجمه کرده‌اند.

*a) I usually begin my work at half past one **in** p.m.

*b) The main **of** food in Japan is rice.

*c) We reached **at** school very late.

*d) We should not discuss **about** politics.

*e) When the teacher entered **in** the classroom, the students got up.

*f) She goes **for** shopping everyday.

*g) We enjoyed **from** the sceneries of Chalooos.

* (علامت تهی \emptyset نشانه حرف اضافه حذف شده است).

ج) کاربرد اشتباه حروف اضافه به جای یکدیگر: در اغلب موارد از دانشجویان ایرانی انتظار می رود که در ترجمه هایشان حروف اضافه انگلیسی را به طور اشتباهی به کار برند. مثالهای زیر این نکته را روشن می سازد.

الف) "from" به جای "of" و "with"

- a) Children are afraid *from dogs. (of)
b) The teacher was satisfied *from our compositions. (with)

ب) "in" به جای "on"، "at" و "Ø"

- c) There is a large library *in second floor. (on)
d) They did not agree *in home. (at)

- e) The students entered *in the classroom. (Ø)

ج) "for" به جای "to"

- f) I teach Persian grammar *for students. (to)
g) I wrote a letter *for my mother who is living in Shiraz. (to)

- h) After my school I go *for shopping. (Ø)

د) "with" به جای "against"

- i) Every young man should fight *with the enemy. (against)

ه) "to" به جای "in"

- j) We arrived *to Isfahan in the evening. (in)
k) The date of our exam depends *to our teacher. (on)

و) "at" به جای "in"

- l) I have a class *at the morning. I can not study at the dormitory. (in)
m) We reached *at school very late. (Ø)

ز) "of" به جای "than"

- n) Vegetables are very cheaper *of meat. (than)

ح) "with" به جای "to"

- o) He got married *with his cousin. (to)

ط) "into" به جای "in"

- p) There was a pool with many lonely fish *into it. (in)
q) He saw his father in the street and went *into him. (to)

ی) "on" به جای "in"

r) *On the evening of the following day we went to cinema. (in)

ک) "until" به جای "to"

s) Village boys usually walk from home *until school. (to)

(ح . کشاورز، ۱۳۷۳، ص ۸۴-۸۳)

روش تحقیق

مواد امتحانی و آزمونها

در این تحقیق، به منظور بررسی خطاهای احتمالی دانشجویان ایرانی مقطع کارشناسی ارشد در کاربرد حروف اضافه در ترجمه از فارسی به انگلیسی، توسط محقق آزمونی تهیه شد که دارای هشت جمله فارسی بود. تمام این جمله های فارسی در ساختار خود دارای حروف اضافه بودند و به گونه ای انتخاب شدند که اهداف محقق برای بررسی خطاها برآورده شود. در ترجمه انگلیسی آنها، جملات اول تا چهارم نیازی به حرف اضافه انگلیسی نداشتند، در حالیکه در جملات پنجم تا هشتم وجود حرف اضافه انگلیسی ضروری بود. بنابراین، برای رسیدن به این هدف مشکل سازترین جمله هایی که در ادبیات زبان شناسی مقابله ای موجود است، در یک آزمون هشت سؤالی گنجانده شدند. این هشت جمله در بخش نتایج مقاله حاضر مورد بررسی قرار گرفته اند.

آزمودنی ها

آزمونی که بدین ترتیب توسط محقق تهیه شد، به ۴۵ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس داده شد. این جامعه آماری بر اساس جدول Krejcie, P. V. & Morgan, D. W. (1970, p. 607-610) از میان ۵۵ نفر از کل دانشجویان ورودی سال ۱۳۷۴، مقطع کارشناسی ارشد، به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. این دانشجویان طبق نظام آموزشی ایران حداقل به مدت هشت سال (۳)

سال در دوره راهنمایی تحصیلی، ۴ سال در دوره دبیرستان و حداقل یکسال در دانشگاه) به فراگیری زبان انگلیسی مشغول بوده اند. در این تحقیق، رشته تحصیلی و یا فراگیری زبان در مراکز غیر رسمی به عنوان متغیر موثر در نظر گرفته شدند و دانشجویان رشته زبان انگلیسی و نیز دانشجویانی که آموزش اضافه و غیر رسمی زبان دیده بودند از جامعه آماری حذف شدند. به علاوه، متغیرهای سن، جنسیت، و طبقه اجتماعی به علت موثر نبودن در نتیجه تحقیق در نمونه گیری دخالت داده نشدند. راهنماییهای لازم جهت اجرای تست به صورت شفاهی و کتبی به سوژه ها داده شد. وقت کافی برای انجام آزمون در اختیار دانشجویان قرار گرفت. پس از اتمام وقت امتحان تمام ورقه های آزمون جمع آوری گردیدند. سپس پاسخهای دانشجویان توسط محقق بررسی و تجزیه و تحلیل شد. این نتایج در بخش مربوطه بحث و بررسی شده‌اند.

نتایج

در این تحقیق خطاهای دانشجویان بر اساس دو روش زیر بررسی شدند (Krashen, 1976: 26: 145-152):

الف) طبقه‌بندی سطحی نگر کرشن و همکارانش (The surface strategy taxonomy of Krashen Aa1)

ب) روش مقایسه‌ای (Comparative Method)

در روش اول خطاهایی از نوع حذف حروف اضافه، اضافه کردن حروف اضافه، کاربرد غیر صحیح حروف اضافه، و دیگر خطاها مدنظر هستند. در روش دوم خطاهای بین زبانی-فرازبانی و خطاهای فراگیری مورد توجه قرار گرفته‌اند. بررسی پاسخهای داده شده به پرسشنامه تحقیقی نشان داد که اغلب دانشجویان در یافتن معادلهای انگلیسی برای حروف اضافه فارسی دچار خطا شده‌اند. بعضی از این

خطاها از قبیل: حذف نابجای حروف اضافه انگلیسی، کاربرد زیادی و نابجای حروف اضافه انگلیسی، و کاربرد اشتباهی حروف اضافه بجای یکدیگر توسط اصول زبانشناسی مقابله ای قابل پیشگویی هستند.

۱. کتابخانه بزرگی در طبقه دوم است.

-There is a large library on the second floor.

خطاهای دانشجویان در ترجمه:

- *1. Big library exist in second flat.
- *2. In second floor is a great library.
- *3. There is big library in the second floor.
- *4. In second floor a big library.
- *5. There is a great library at 2nd floor.

۲. هر مرد جوانی باید با دشمن بجنگد.

-Every young man should fight against the enemy.

خطاهای مشاهده شده:

- *1. Every young man should fighting with enemy soldiers.
- *3. Every young man must war with enemy.
- with enemy.
- *5. Every young man should warring by enemy.
- *6. Each amn should war against of enemy.

همانطور که مشاهده می کنید در این جمله "با" معادل فارسی "against" در جمله انگلیسی است. در جملات اول و سوم و چهارم دانشجویان ایرانی "با" را به صورت اشتباه "with" ترجمه کرده اند. در جملات دوم و پنجم برای "با" معادلی آورده نشده است و در جمله ششم "با" به صورت "against of" ترجمه شده است.

۳. معلم از ورقه های ما راضی بود.

-The teacher was satisfied with our papers.

خطاهای دانشجویان:

- *1. My teacher agree at
- *2. The teacher satisfied from our paper.

- *3. Teacher had glad **from** examination paper.
- *4. The teacher satisfied **of** our paper.
- *5. The teacher was satisfy **for** our paper.
- *6. The teacher satisfied **of** pages.
- *7. My teacher is good **as** (از) paper.

در این مثالها، "از" به صورت اشتباه و غیر دستوری به "as, from, of, for, at" ترجمه شده است.

۴. نمی توانم در خوابگاه مطالعه کنم.

- I can not study **in** the dormitory.

خطاهای ترجمه:

- *1. I can not study **at** dream house.
- *2. I can not study **at** sleep گاه.

در این مثال، "در" به جای اینکه به "in" ترجمه شود، به اشتباه به صورت "at" ترجمه شده است.

۵. ما نباید درباره سیاست بحث کنیم.

-We should not discuss politics.

خطاهای یافت شده:

- *1. We must not have argument **about** the politics.
- *2. We must not discuss **about** the political.
- *3. We must not discuss **about** politics.
- *4. We should not do dialogue **about** policy problems.
- *5. We must not discussion **about**

در این مورد معادل انگلیسی حرف اضافه فارسی "درباره" در جمله انگلیسی غایب بود، و نیازی هم به کاربرد آن نیست؛ زیرا اصولاً در ساختار این جمله انگلیسی نیازی به کاربرد حرف اضافه انگلیسی نیست.

۶. او هر روز به خرید می رود.

-He goes shopping everyday.

خطاهای مشاهده شده در ترجمه دانشجویان:

- *1. He goes **to** buying everyday.

- *2. He go to shopping everyday.
- *3. He go to buy everyday.
- *4. He is going to
- *5. He goes to shop everyday.
- *6. He go everyday to bought.
- *7. He everyday to buy.

در این مورد نیز دانشجویان ایرانی مانند مثال اول عمل کرده‌اند.

۷. ما از مناظر چالوس لذت بردیم.

-We enjoyed the sceneries of Chalus.

خطاها:

- *1. I enjoy from to see chalos landcape.
- *2. We enjoy at Chalus perspective.
- *3. We enjoy of perspective of Chalus.
- *4. We enjoy as (از)

در این مثال حرف اضافه فارسی "از" که در جمله انگلیسی معادل ندارد به اشتباه به

صورت "from, to, at, of, as" ترجمه شده است.

۸. دشمن به اهواز حمله کرد.

-The enemy attacked ahwaz.

خطاهای مشاهده شده:

- *1. Enemy attacked to ahwaz.
- *2. Enemy attacked for Ahwaz.
- *3. The enemy attacked in Ahwaz.
- *4. The enemy ... to Ahwaz city.
- *5. Enemy aggress to Ahwaz.

در این مورد نیازی به کاربرد حرف اضافه انگلیسی نیست، با وجود این، افراد مورد

آزمون این تحقیق حروف اضافه "for, in, to" را به صورت اضافی و بی مورد در

جمله انگلیسی به کار برده اند.

تجزیه و تحلیل یافته‌ها

در این تحقیق برای بررسی و تجزیه و تحلیل داده های خام از آماره های فراوانی، درصد، و نسبت (Hatch & Farhady, 1982) استفاده شد. برای بررسی بیشتر ۸ جمله فارسی، آنها را به دو گروه متفاوت به صورت زیر بررسی می کنیم:

گروه اول: شامل جملات ۴-۱ که در ساختار خود هم در جمله فارسی و هم در معادل انگلیسی آن به وجود حرف اضافه نیاز دارند.

گروه دوم: شامل جملات ۸-۵ است که در جمله فارسی وجود حرف اضافه ضروری است اما در جمله انگلیسی معادل آن وجود حرف اضافه ساختار جمله را از نظر دستوری غیر قابل قبول می نماید.

جدول شماره ۱ فراوانی، درصد، و نسبت پاسخهای صحیح و غلط دانشجویان به سؤالات پرسشنامه محقق را نشان می دهد.

سؤال	فراوانی پاسخهای صحیح	فراوانی پاسخهای غلط	درصد پاسخهای صحیح	درصد پاسخهای غلط
۱	۱	۴۴	۲/۲۰	۹۷/۸۰
۲	۰	۴۵	۰/۰	۱۰۰/۰
۳	۲	۴۳	۴/۴۰	۹۵/۶۰
۴	۳	۴۲	۶/۶۶	۹۳/۳۴
۵	۲	۴۳	۴/۴۰	۹۵/۶۰
۶	۲	۴۳	۴/۴۰	۹۵/۶۰
۷	۴۰	۵	۸۸/۹۰	۱۱/۱۰
۸	۲	۴۳	۴/۴۰	۹۵/۶۰

همانطور که از جدول مشخص می شود، بیشترین تعداد پاسخهای صحیح با ۸۸/۹۰ درصد به گزینه ۷ مربوط می شود. به علاوه، هیچیک از دانشجویان به سؤال ۲ پاسخ صحیح نداده اند.

جدول شماره ۲: آمار مربوط به گروه اول

شماره سؤال	فراوانی پاسخهای صحیح	فراوانی پاسخهای غلط	درصد پاسخهای صحیح	درصد پاسخهای غلط	نسبت پاسخهای صحیح به غلط
۱	۱	۴۴	۲/۲۰	۹۷/۸۰	۰/۰۲
۲	۰	۴۵	۰/۰	۱۰۰/۰	۰/۰
۳	۲	۴۳	۴/۴۰	۹۵/۶۰	۰/۰۴
۴	۳	۴۲	۶/۶۶	۹۳/۳۴	۰/۰۶
۵	۶	۱۷۴			۰/۰۳

در گزینه های ۱-۴ وجود حرف اضافه هم در جمله فارسی و هم در جمله انگلیسی معادل آن ضروری است. همانطور که از جدول مشخص می شود، بالاترین نسبت پاسخهای صحیح به غلط (۰/۰۶) به گزینه ۴ مربوط می شود و نسبت کل پاسخهای صحیح به غلط برابر ۰/۰۳ است.

جدول شماره ۳: آمار مربوط به گروه دوم

شماره سؤال	فراوانی پاسخهای صحیح	فراوانی پاسخهای غلط	درصد پاسخهای صحیح	درصد پاسخهای غلط	نسبت پاسخهای صحیح به غلط
۵	۲	۴۳	۴/۴۰	۹۵/۶۰	۰/۰۴
۶	۲	۴۳	۴/۴۰	۹۵/۶۰	۰/۰۴
۷	۴۰	۵	۸۸/۹۰	۱۱/۱۰	۸
۸	۲	۴۳	۴/۴۰	۹۵/۶۰	۰/۰۴
جمع	۴۶	۱۳۴	۱۰۲/۳	۲۹۱/۹	۰/۳۴

در سؤالات ۵-۸ در جمله فارسی وجود حرف اضافه ضروری است، اما در جمله انگلیسی معادل آن وجود حرف اضافه نه تنها ضروری نیست، بلکه جمله را از نظر

دستور زبان انگلیسی غیرقابل قبول می‌نماید. با کمی دقت، متوجه می‌شویم که بالاترین نسبت پاسخهای صحیح به غلط برابر با ۸ است و به سؤال ۷ مربوط می‌شود.

جدول شماره ۴: توجه: F = فراوانی، P = درصد، ۱ = کاربرد صحیح حروف اضافه، ۲ = کاربرد اشتباه حروف اضافه، ۳ = حذف نابجای حروف اضافه، ۴ = کاربرد اضافه حروف اضافه، ۵ = گزینه بدون پاسخ

سؤال	F1	F2	F3	F4	F5	P1	P2	P3	P4	P5
۱	۲	۰	۰	۴۲	۱	۴/۴	۰/۰	۰/۰	۹۳/۳	۲/۲
۲	۰	۰	۰	۴۵	۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۱۰۰/۰	۰/۰
۳	۴	۰	۰	۳۸	۳	۸/۹	۰/۰	۰/۰	۸۴/۴	۶/۷
۴	۱	۴	۰	۰	۰	۲/۲	۹۷/۸	۰/۰	۰/۰	۰/۰
۵	۲	۳	۱	۰	۹	۴/۴	۷۳/۳	۲/۲	۰/۰	۲/۰
۶	۲	۳۳	۲	۰	۸	۴/۴	۷۳/۳	۴/۴	۰/۰	۱۷/۸
۷	۳۹	۶	۰	۰	۰	۸۶/۷	۱۳/۳	۰/۰	۰/۰	۰/۰
۸	۳	۰	۰	۳۹	۳	۶/۷	۰/۰	۰/۰	۸۶/۷	۶/۷

برای تفسیر این جدول آمار مربوط به سؤال شماره یک را بررسی می‌کنیم: برای این سؤال فراوانی کاربرد صحیح حرف اضافه (F1) برابر با ۲، فراوانی کاربرد اشتباه حرف اضافه (F2) برابر با ۰، فراوانی حذف نابجای حرف اضافه (F3) برابر با ۰، فراوانی کاربرد اضافه حرف اضافه (F4) برابر با ۴۲، و فراوانی عدم پاسخ به این سؤال (F5) برابر با ۱ است. همچنین، درصد کاربرد صحیح حرف اضافه برابر با ۴/۴، درصد کاربرد اشتباه حرف اضافه برابر با ۰، درصد حذف نابجای حرف اضافه برابر با ۰، درصد کاربرد اضافه حرف اضافه برابر با ۹۳/۳۰، و درصد عدم پاسخ به این سؤال برابر ۲/۳۰ است.

- نسبت کل پاسخهای صحیح دانشجویان به ۴ سؤال گروه اول به پاسخهای صحیح آنها به ۴ سؤال گروه دوم طبق فرمول ratio odd برابر با $0/13$ است. (Hatch & Farhady, 1982).

نتیجه گیری

نتایج این بررسی نشان داد که دانشجویان ایرانی که انگلیسی زبان دوم آنها به حساب می‌آید مشکلات عدیده ای را در به کار بردن صحیح حروف اضافه انگلیسی و نیز یافتن معادلهای انگلیسی مناسب برای حروف اضافه فارسی پیش رو دارند. بنابراین محققان می‌توانند با تمرکز بر این حیطه های مشکل ساز دستور زبان در زبان شناسی مقابله ای دانشجویان و فراگیران را در فایز آمدن بر این مشکلات یاری دهند. بدیهی است انجام تحقیقاتی در این مورد و تهیه کتاب و جزوات مناسب میتواند یک راه حل مفید باشد.

منابع و مأخذ

۱. قریب، ا. و همکاران، ۱۳۶۱، دستور زبان فارسی، تهران، انتشارات کتابخانه مرکزی ایران.
۲. خطیب رهبر، خلیل، ۱۳۷۷، دستور زبان فارسی: کتاب حروف اضافه و ربط، تهران، انتشارات سعدی.
۳. مشکویی، م. ج، ۱۳۴۵، دستور زبان فارسی، انتشارات مشعل اصفهان.
۴. قریب، بهار و فروزانفر، ۱۳۵۴، دستور زبان فارسی، تهران، انتشارات امیر کبیر.
5. Di Pierto, R. J. (1917). *Language Structures in Contrast*. Mass. Newbury House.
6. Hatch, Evelyn, & Hossein Farhady (1982). *Research Design and Statistics for Applied Linguistics*. Rowley, Mass: Newbury House.
7. Jaimes, Carl. (1980). *Contrastive Analysis*. London: Longman Group, ltd.
8. Kerjeie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for Research Activities: Educational and Psychological Measurements*. Rowley, Newbury House.
9. Keshavarz, M. H. (1994). *Contrastive Analysis and Error Analysis*. Tehran: Rahnema Publications.
10. Praninskas, Jean (1975). *Rapid Review of English Grammar*. London: Prentice-Hall, inc.
11. Schatcher, Paul (1965). *Translational Grammar and Contrastive Analysis*. New Dehli: McGraw-Hill, ltd.
12. Zia Hosseini, S. M. (1994). *Introducing Contrastive Linguistics*. Tehran: Islamic Azad University.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی